

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	10790 Автомобільний транспорт
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.05.2024 р.

Справа № 0714/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Ройко Юрій Ярославович – головуєчий,
Бондаренко В'ячеслав Володимирович,
Будашко Віталій Віталійович,
Гончаренко Андрій Вікторович,
Грицук Ігор Валерійович,
Кириллова Олена Вікторівна,
Макарчук Дмитро Володимирович,
Мурований Ігор Сергійович,
Очкасов Олександр Борисович,
Таран Ігор Олександрович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10790
Назва ОП	Автомобільний транспорт
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що освітньо-професійна програма (ОПП) «Автомобільний транспорт» має чітко сформульовану мету, яка полягає у «формуванні особистості фахівця, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі автомобільного транспорту з використанням теорії та методів сучасної науки з урахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних засобів». ОПП «Автомобільний транспорт» також має чітко сформульовані цілі навчання, що полягають у «підготовці до професійної діяльності із вирішення спеціалізованих складних задач та практичних проблем автомобільного транспорту». Мета і цілі ОПП узгоджуються та корелюються з місією, стратегією та концепцією розвитку ТНТУ ім. І. Пулюя затвердженою Наказом №4/7-ЦФ2 від 27.12.2019 (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=493>), а саме: «створити умови для надання якісної освіти через вільне творче навчання та наукові дослідження відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком України, науки, економіки та культури, а також глобальних процесів розвитку людської цивілізації». Наведене вище підтверджує відповідність ОПП даному підкритерію.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

За результатами аналізу справи встановлено, що цілі ОПП «Автомобільний транспорт» та програмні результати навчання (ПРН) визначені з урахуванням позицій та потреб різних груп внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Експертною групою встановлено, що пропозиції стейкхолдерів завжди враховуються і реалізуються у формуванні цілей та ПРН ОПП, а також її перегляді. У зв'язку з цим вважаємо, що ОПП, яка акредитується, повністю відповідає підкритерію 1.2.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

За результатами аналізу справи встановлено, що ЗВО при обґрунтуванні цілей ОПП «Автомобільний транспорт» та її програмних результатів навчання враховує останні тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту з необхідності підготовки фахівців, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОПП. Дослідження тенденцій розвитку ринку праці виконується через моніторинг вакансій робочих місць (<http://surl.li/emmgv>) та активний діалог викладачів кафедр з роботодавцями і випускниками. Також проводяться щорічні дні кар'єри (<https://job.tntu.edu.ua/events/>). Вважаємо, що ОПП, яка акредитується, повністю відповідає підкритерію 1.3.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України №1293 від 22.10.2020 р., зі змінами від 28.05.2021, 13.01.2022 р. Аналіз ОПП «Автомобільний транспорт» показує, що приведені в ОПП загальні і фахові компетентності, а також програмні результати навчання відповідають приведеним компетентностям і результатам навчання Стандарту. ОПП доповнено фаховою компетентністю, яка забезпечена відповідними освітніми компонентами. Проведений аналіз свідчить про те, що ОПП, яка акредитується, повністю відповідає підкритерію 1.4.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Документально підтверджено, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства (ст.5 ЗУ «Про вищу освіту») щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідного Стандарту вищої освіти затвердженого наказом МОН України № 1293 від 22.10.2020 р. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» складає 180 кредитів ЄКТС. Обсяг, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти складає 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». На підставі наведеного підтримуємо думку ЕГ щодо відповідності ОПП «Автомобільний транспорт» вимогам підкритерію 2.1.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структурно-логічна схема ОП побудована таким чином, щоб забезпечити взаємозв'язок між обов'язковими та вибірковими компонентами за семестрами навчання. У сукупності освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується матрицею відповідності освітніх компонентів та програмних результатів навчання. Матриця відповідності компонентів ОП також показує, що забезпечення компетентностей та досягнення ПРН відбувається за рахунок синтезу декількох ОК. Реалізація освітнього процесу, згідно наявної в ОП структурно-логічної схеми, передбачає чітко визначену послідовність викладання ОК, які забезпечують набуття у майбутніх фахівців відповідних ПРН. За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що перелік ОК та їх обсяг в ОПП «Автомобільний транспорт» та у представленому НП збігаються. ОПП має чітку структуру, яка корелюється зі структурою відповідного НП. НП містить 34 обов'язкових компоненти, які поділені на цикли: 1) цикл загальної підготовки (67,5 кредитів); 2) цикл професійної підготовки (87 кредитів); 3) практична підготовка (15 кредитів) - саме так його і структуровано. Проте існують прикрі недоліки - шифри дисциплін в НП відсутні; шифри кафедр, що викладають відповідні дисципліни в НП також відсутні. Це значно ускладнює роботу з відповідними матеріалами справи в контексті 6 критерію. У навчальній плані відсутні "дати" його затвердження ректором та погодження відповідними посадовими особами - тому неможливо з'ясувати для якого року вступу використовується НП представлений у матеріалах справи. Проте ГЕР констатує відповідність ОПП вимогам підкритерію 2.2.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Предметна область спеціальності визначена Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт. ЕГ проаналізовано зміст ОПП та зміст освітніх компонентів з метою їх відповідності предметній області спеціальності. За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що зміст ОПП «Автомобільний транспорт» та склад її ОК відповідають предметній області, що визначена в ОПП, а саме «конструкція, характеристики, експлуатація автомобільних транспортних засобів, інфраструктура, технології обслуговування та ремонту автомобілів».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачі ВО реалізують своє право на вільний вибір ОК згідно з наступними документами «Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>) та «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=813>). Ці внутрішні нормативні документи університету враховують вимоги ЗУ «Про вищу освіту» щодо створення здобувачами власної індивідуальної освітньої траєкторії. Вибіркові компоненти обираються здобувачами протягом встановленого терміну у реєстрі вибіркових дисциплін ТНТУ у середовищі ATutor. Переліки рекомендованих та альтернативних дисциплін

формується з урахуванням очікувань і пропозицій стейкхолдерів. Також персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача ВО здійснюється через вибір керівників і тем наукових досліджень, а також у межах ОК під час вибору певних форм самостійної роботи. Більш детальна інформація щодо організаційних процедур здійснення вільного вибору дисциплін здобувачами ВО міститься у розгорнутому висновку ЕГ. Факти, що підтверджені ЕГ під час акредитаційної експертизи, дозволяють констатувати, що структура ОПП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами ВО навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Це свідчить про відповідність ОПП вимогам підкритерію 2.4.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що ОПП «Автомобільний транспорт», яка акредитується, та відповідний навчальний план, передбачають згідно зі Стандартом ВО практичну підготовку здобувачів ВО, а саме: ознайомча (3 кредити), навчальна (4,5 кредитів), технологічна (4,5 кредитів), практика за темою кваліфікаційної роботи (3 кредити). Інша більш детальна інформація щодо відповідності ОПП вимогам даного підкритерію наведена у висновку ЕГ. Ця інформація дає можливість стверджувати, що рівень організації практичної складової ОПП «Автомобільний транспорт», дозволяє здобувачам ВО набути необхідні для професійної діяльності компетентності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що ОПП «Автомобільний транспорт» передбачає набуття здобувачами ВО соціальних навичок (soft skills) для подальшої освітньої та професійної діяльності. ОПП дає можливість сформулювати у здобувачів вищої освіти соціальні навички, що дозволяють швидко адаптуватися до нових умов та вирішувати нестандартні завдання в умовах невизначеності. ОПП, в розрізі набуття «soft skills», передбачає форми і методи, що сприяють формуванню необхідних лідерських навичок та вмінь комунікації, роботи в команді, уміння вести дискусію, шукати компромісні рішення та планувати час, знання технології соціальної міжособистісної і групової комунікації в професійній діяльності, вирішення дослідницьких та практичних завдань в контексті майбутньої професії. Ці компетентності та результати навчання забезпечуються в ОПП як окремими тематичними напрямками в обов'язкових та вибіркових компонентах, так і шляхом отримання соціальних навичок поза освітнім процесом – виступів на конференціях, конкурсах наукових робіт та олімпіадах.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Наразі відповідний професійний стандарт відсутній. Достовірно встановлено, що підготовка фахівців здійснюється в межах урахуванням відповідних міжнародних та вітчизняних вимог до автомобільної галузі. ОПП враховує вимоги Національного класифікатора України, класифікатора професій ДК 003:2010.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Документально підтверджено, що обсяг ОПП у кредитах ЄКТС співпадає з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти та відповідає нормативним вимогам. За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що обсяг ОПП «Автомобільний транспорт» в цілому та її окремих освітніх компонентів цілком реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів ВО і є достатнім для досягнення ними цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На даний час за ОПП «Автомобільний транспорт» підготовка здобувачів за дуальною формою навчання не здійснюється. Наразі ведеться підготовка щодо можливості впровадження дуальної освіти за даною ОПП – в ЗВО розроблене «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=942>) та «Положення про особливості організації освітнього процесу на виробництві» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=727>).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що правила прийому на навчання за ОПП «Автомобільний транспорт» є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, не містять дискримінаційних положень, надають рівні права

здобувачам ВО та оприлюднені на офіційному вебсайті ТНТУ (<http://tntu.edu.ua/?p=uk/admission/rules>). Вищесказане підтверджує відповідність ОПП даному підкритерію.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що в цілому, правила прийому на навчання за ОПП «Автомобільний транспорт», яка акредитується, враховують її особливості через урахування вагових коефіцієнтів для предметів вступних іспитів, які є необхідною умовою вивчення більшості навчальних дисциплін за даною освітньою програмою, що дозволяє констатувати відповідність ОПП даному підкритерію. Детальна інформація щодо відповідності ОПП вимогам даного підкритерію наведена у висновку ЕГ.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, реалізується на підставі: Постанови КМУ від 12.08.15 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ ім. І. Пулюя» – Наказ №4/7-964 від 25.11.2022 (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=732>), «Положення про порядок визнання та зарахування результатів формального навчання у ТНТУ ім. І. Пулюя» – Наказ №4/7-323 від 22.03.2023 (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=822>), де розглядаються питання академічної мобільності та визнання результатів навчання, які при цьому отримані. Ці документи є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі, що навчаються на ОПП володіють інформацією щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих в програмах академічної мобільності. За даною ОПП прикладів академічної мобільності не було. Проте існує досвід поновленням на навчання із Військової академії м. Одеса здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що у ТНТУ питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється «Положенням про визнання у ТНТУ ім. І. Пулюя результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» – Наказ № 4/7-156 від 26.02.2021 (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=569>). Поряд з тим, виходячи з інформації, наданої у Відомостях про СО, встановлено, що практики застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті на даній ОПП не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що форми та методи навчання і викладання у Тернопільському національному технічному університеті за ОПП «Автомобільний транспорт» здійснюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>). Згідно «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=813>) здобувачі освіти мають право формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вільного вибору навчальних дисциплін. Експертна група констатує, що «під час обговорення з різними фокус-групами було підтверджено, що форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи». ГЕР вважає, що форми та методи навчання і викладання, які вживаються в ТНТУ, завдяки їх логічному поєднанню та використанню сприяють досягненню заявлених в ОПП «Автомобільний транспорт» цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що інформація, яка надається здобувачам ВО є доступною, зрозумілою та вчасною. За звітом ЕГ інформація для всіх учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання порядку та критеріїв оцінювання міститься у робочих програмах ОК та силабусах які розміщені на сайті випускової кафедри (<http://surl.li/ekprs>). Під час спілкування з фокус-групами встановлено, що ця інформація доноситься до студентів на першому занятті, перед виконанням конкретних видів робіт, або під час консультації з наставниками академічних груп, а також вона знаходиться в електронному вигляді у системі ATutor. Загальні принципи та порядок оцінювання (оскарження) результатів навчання здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти, визначення їх навчальних та загальних рейтингів врегульовані окремими документами: «Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=86>); «Положення про підсумковий семестровий контроль результатів навчання студентів ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=489>). Випадків оскарження результатів оцінювання не встановлено. За словами здобувачів освіти, вони мають можливість отримати інформацію як з веб-сайту університету та кафедри, так і через різні оголошення у месенджерах. Доступ до навчально-методичної літератури та наукових робіт здійснюється через репозиторій ТНТУ та є у відкритому доступі. Здобувачі також мають можливість ознайомитися із навчально-методичною літературою у системі ATutor. Таким чином всі учасники освітнього процесу мають змогу отримати доступну та зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту і ПРН за ОПП, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що під час реалізації ОПП «Автомобільний транспорт» здобувачі вищої освіти мають змогу поєднувати та поєднують навчання і дослідження. Більш детальна інформація та конкретні приклади, що наведені у висновку ЕГ, дозволяють констатувати відповідність ОПП даному підкритерію.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що НПП, які залучені до реалізації ОПП «Автомобільний транспорт», періодично оновлюють зміст ОК: 1) на основі наукових досягнень та сучасних практик, які набувають під час проходження стажування як у вітчизняних, так і закордонних установах, а також в процесі підвищення кваліфікації, участі у міжнародних науково-практичних конференціях тощо; 2) на підставі результатів наукових досліджень, що опубліковані у фахових виданнях та виданнях, що включені до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Конкретні приклади, наведені у звіті ЕГ, повною мірою підтверджують відповідність ОПП, що акредитується, даному підкритерію.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Академічна мобільність у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення Про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=732>). У структурі ЗВО функціонує Відділ міжнародного співробітництва (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/inter/vms>). За результатами аналізу матеріалів справи виявлено достатньо фактів, які підтверджують належну відповідність освітньої та наукової діяльності ЗВО даному підкритерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО у ТНТУ унормовані наступними нормативними документами «Положенням про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=86>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>) та «Положенням про робочу програму ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=338>). ЕГ переконалася, що найбільш повна інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО міститься у робочих програмах і силабусах відповідних дисциплін. Ґрунтовна інформація, що підтверджує загальну відповідність ОПП даному підкритерію наведена у звіті ЕГ. Таким чином, вважаємо, що форми проведення контрольних заходів за ОПП «Автомобільний транспорт» є чіткими й зрозумілими. Вони дозволяють об'єктивно оцінити досягнення здобувачами заявлених ПРН, що підтверджує відповідність ОПП даному підкритерію.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти виконується згідно вимог п. VI (Форми атестації здобувачів вищої освіти) Стандарту вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України №1298 від 22.10.2020 рр. Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і проводиться екзаменаційною комісією відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=506>). Як Стандартом, так і ОПП передбачено, що кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері автомобільного транспорту відповідно до спеціалізації. Кваліфікаційні роботи оприлюднено у репозитарію відкритого доступу ТНТУ (<http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/35159>). Форма атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що процедура проведення контрольних заходів регламентується документами, що оприлюднені на офіційному сайті університету, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>), «Положенням про підсумковий семестровий контроль результатів навчання студентів ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=489>) та «Положенням про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=86>), «Положенням про організацію та проведення ректорського контролю в ТНТУ» (<http://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=948>); «Положенням про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=506>). Ці документи є доступними всім учасникам освітнього процесу. Для забезпечення об'єктивності оцінювання при проведенні поточного контролю використовується система тестування електронного навчального курсу системи ATutor. За результатами опитування здобувачів 63,3 % респондентів відповіли, що не ознайомлені із порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=772>). Хоча у разі потреби у оскарженні результатів оцінювання, студенти можуть звернутися як до викладача, так і до завідувача кафедри гарантій освітньої програми або до декана факультету з письмовою заявою або усною заявою. Виходячи з інформації, наданої у Відомостях про СО, встановлено, що за даною ОПП не виникало конфліктних ситуацій щодо об'єктивності екзаменаторів та оцінювання результатів навчання а також конфліктів інтересів. Наведене вище підтверджує відповідність ОПП даному підкритерію.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що дотримання принципів академічної доброчесності в ТНТУ регулюється такими нормативними документами: «Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=465>), «Положенням про недопущення академічного плагіату в ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=462>). Окрім того, основні положення та процедури дотримання академічної доброчесності описано у «Положенні про організацію освітнього процесу у ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>). Також для дотримання вимог академічної доброчесності в ТНТУ функціонує внутрішній репозитарій кваліфікаційних робіт (<https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/35159>). Усі файли (виконаних завдань, звітів, курсових робіт та проєктів тощо, завантажені здобувачами в «Скриньку для завдань» електронних навчальних курсів проходять автоматичну перевірку на унікальність засобами ATutor. Більш детальна інформація, розгорнуті приклади та факти, наведені у звіті ЕГ, дозволяють зробити висновок щодо відповідності ОПП «Автомобільний транспорт» даному підкритерію.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Рішення стосовно відповідності ОПП вимогам підкритерію 6.1 приймалося ГЕР27: 1) За результатами ретельного аналізу матеріалів справи на предмет комплексної відповідності кадрового складу вимогам п. 35-38 Ліцензійних умов. 2) Виходячи із розуміння п. 35 Ліцензійних умов таким чином, що ЗВО повинен бути забезпечений НПП, необхідними для реалізації ОК, передбачених ОПП (абз. 1, п. 35 Ліцензійних умов). При цьому (абз. 2, п. 35 Ліцензійних умов), частка НПП, які мають будь-який науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у ЗВО як основним місцем роботи, повинна становити не менше 50%..., та (абз. 5, п. 35 ЛУ), у складі НПП, задіяних до реалізації ОПП, повинно бути не менше ніж 3 особи, які мають освітню ТА/АБО професійну кваліфікацію ТА науковий ступінь ТА/АБО вчене звання, що відповідають ОПП, а також працюють у ЗВО за основним місцем роботи. За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що до реалізації ОПП залучено 27 викладачів, з яких: 6 доктори наук, 21 – кандидати наук (з них 4 не мають вченого звання). При цьому: а) всі викладачі працюють у ТНТУ за основним місцем роботи, крім викладачів Дячука С.Ф. та Марценко Н.С., які працюють за сумісництвом; б) всі викладачі мають науковий ступінь, що відповідає вимогам п. 35 ЛУ у частині абз.2 (не менше 50%), 6 викладачів (Ляшук О.Л., Гевко І.Б., Рогатинський Р.М., Довгань А.О., Рожко Н.Я., Дзюра В.О.) мають науковий ступінь доктора наук (з них 5 мають вчене звання професора); в) всі викладачі мають не менше 4 досягнень у професійній діяльності за останні 5 років, визначених у п. 38 Ліцензійних умов, що підтверджує відповідність ОПП вимогам п. 36 ЛУ; г) 7 викладачів (Ляшук О.Л., Міронов Д.В., Слободян Л.М., Тесля В.О., Левкович М.Г., Гупка А.Б., Дзюра В.О.) відповідають ОПП, тобто спеціальності в рамках якої вона запроваджена і реалізується. Це означає відповідність ОПП вимогам абз. 5 п.35 ЛУ щодо кількості НПП (не менше 3-х осіб, які мають освітню ТА/АБО професійну кваліфікацію ТА науковий ступінь ТА/АБО вчене звання, що відповідають ОПП), які «необхідні для реалізації освітніх компонентів, передбачених ОПП на відповідному рівні вищої освіти» (абз.1 п.35 ЛУ). У зв'язку зі сказаним вище, констатуємо, що в цілому академічна та/або професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОПП, відповідають спец. 274 «Автомобільний транспорт», що, у свою чергу, дозволяє досягнути цілей та ПРН за ОПП «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Документально доведено, що процедура конкурсного добору викладачів, регламентується «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=323>). Аналіз цього документу дає підстави вважати, що регламентовані ним процедури є прозорими, а також такими, що дозволяють виконувати коректний добір НПП для забезпечення ОПП «науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками, необхідними для реалізації освітніх компонентів, передбачених освітньою (освітніми) програмою (програмами) на відповідному рівні вищої освіти» відповідно до вимог пп. 35-38 ЛУ. Як встановлено ЕГ під час проведення акредитаційної експертизи, під час обрання працівників для викладання ОК враховують відповідність освіти претендентів ліцензійним умовам запровадження освітньої діяльності, а також загалом стимулюється захист дисертаційних робіт та здійснення наукової діяльності за ОП та дисциплінами які вони викладають. Необхідний рівень професіоналізму НПП при первинному проходженні конкурсного добору визначається урахуванням наявності наукового ступеня (вченого звання), підвищення кваліфікації (стажування), а при подальшому проходженні конкурсу враховуються конкурсні вимоги відповідно до чинних нормативних документів. Тому, порядок конкурсного добору НПП у ТНТУ є прозорим і таким, що дозволяє забезпечити необхідний рівень освітньої та/або професійної кваліфікації НПП та наявність у них наукового ступеня та/або вченого звання, які відповідають спеціальності в рамках якої запроваджена та реалізується ОПП, що акредитується (відповідно до вимог п. 35 ЛУ (абз. 5).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП «Автомобільний транспорт» передбачає їх активну участь у практичній підготовці студентів. Основний акцент робиться на здобутті практичних навичок, які студенти отримують в процесі здійснення двох видів практик: фахової та практики за темою кваліфікаційної роботи. Крім того, в університеті діють Рада роботодавців та Експертні ради випускових кафедр, діяльність та принципи формування яких регламентується «Положенням про раду роботодавців ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=126>). Експертна рада роботодавців кафедри автомобілів складається з представників провідних автотранспортних підприємств та установ (<https://www.kaf-am.tntu.edu.ua/стейкхолдери-роботодавці>). Професіонали-практики беруть участь у розробці та перегляді ОПП, про що свідчать надані ними рецензії-відгуки (прикріплені до звіту СО). Більш детальна інформація та конкретні приклади залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП наведено у звіті ЕГ, що дозволяє констатувати відповідність ОПП вимогам даного підкритерію.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що у ТНТУ професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців залучаються до аудиторних занять переважно через проведення відкритих лекцій і семінарів для здобувачів освіти. ЕГ підтвердило це під час зустрічей з відповідними з фокус групами. У звіті ЕГ про результати акредитаційної експертизи освітньої програми містяться конкретні приклади залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, що підтверджує відповідність ОПП «Автомобільний транспорт» вимогам даного підкритерію.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що ЗВО створено умови та надаються можливості для професійного розвитку викладачів. Нормативний документ «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=474>) встановлює процедуру,

види, форми, обсяг (тривалість), періодичність та умови підвищення кваліфікації НПП університету, включаючи умови та процедуру визнання результатів такого підвищення кваліфікації. Зазначено, що періодичність підвищення кваліфікації НПП становить один раз на 5 років. У ЗВО функціонує Центр перепідготовки та післядипломної освіти (<https://српц.tntu.edu.ua/kursy-pidvyschennya-kvalifikatsiji/>). Конкретні приклади стосовно стажування і підвищення кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОПП «Автомобільний транспорт», більш докладно наведено у звіті ЕГ. Це дозволяє підтвердити відповідність ОПП даному підкритерію.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що у Тернопільському національному технічному університеті застосовується дієва система мотивації НПП, яка ґрунтується на аналізі їх результатів у науковій та педагогічній діяльності та наданні матеріальних та моральних стимулів. Чинна в ТНТУ система матеріального заохочення реалізується через преміювання НПП за захист дисертацій – докторської/доктора філософії (кандидата наук), подані патенти, авторські свідоцтва, публікації у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах SCOPUS та WOS, підготовку призерів міжнародних та Всеукраїнських студентських олімпіад та конкурсів наукових робіт студентів тощо відповідно до «Положення про порядок преміювання науково-педагогічних та наукових працівників ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=679>). Також, щорічно виплачують премію за результатами рейтингу цільових показників оцінювання ефективності роботи НПП. Як стимул викладацької майстерності та активності НПП у ЗВО діє рейтингова система оцінювання факультетів і кафедр, яка регламентується («Положенням про рейтингове оцінювання виконання цільових показників ефективності роботи науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів ТНТУ», <https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=826>). Приклади застосування у ТНТУ конкретних механізмів стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, що залучені до реалізації ОПП «Автомобільний транспорт», більш докладно наведено у звіті ЕГ. Висновок – керівництво Тернопільського національного технічного університету стимулює розвиток викладацької майстерності на достатньому рівні.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Під час огляду МТБ університету та за результатами зустрічей з фокус-групами стейкхолдерів, ЕГ переконалась, що матеріально-технічні ресурси є достатніми і в повній мірі доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. Навчальні аудиторії забезпечені необхідним мультимедійним обладнанням, комп'ютерні класи оснащені сучасною комп'ютерною технікою із спеціалізованим програмним забезпеченням (Mathcad, Matlab, Electude, Microsoft 365, AutoCad), наявні навчальні лабораторії відповідають вимогам для успішної реалізації освітнього процесу за ОП. Здобувачам ОП доступні навчальна, наукова, виробнича, спортивна, культурно-освітня, побутова та оздоровча бази ТНТУ. Також ЕГ пересвідчилась у поступовому оновленні матеріально-технічної бази. Фонд бібліотеки представлений навчальною, навчально-методичною, науковою літературою та періодичними виданнями, діє електронний репозитарій бібліотеки з відкритим доступом (<https://elartu.tntu.edu.ua/>). На підставі наведеного підтримуємо думку ЕГ щодо відповідності ОПП «Автомобільний транспорт» даному підкритерію на сучасному рівні.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що для учасників освітнього процесу доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів є вільним і безоплатним. Здобувачі, представники студентського самоврядування, випускники на зустрічах із експертною групою наголошували на високому рівні задоволення інфраструктурою та інформаційними ресурсами ЗВО. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до внутрішньої системи електронного навчання ATutor (<https://dl.tntu.edu.ua/login.php>), яка забезпечує можливість дистанційного навчання, доступ до навчально-методичного комплексу дисциплін, можливість анонімного відгуку про дисципліну наприкінці її вивчення, а також використання ШІ для розпізнавання обличчя здобувача при проходженні тестування. Більше інформації наведено у звіті УГ. Висновок – освітнє середовище у ТНТУ максимально орієнтоване на задоволення потреб здобувачів освіти, що підтверджує відповідність ОПП «Автомобільний транспорт» вимогам даного підкритерію.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що освітнє середовище, яке створене у Тернопільському національному технічному університеті, є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Конкретні приклади та факти, що підтверджують відповідності ОПП «Автомобільний транспорт» даному підкритерію, наведені у звіті ЕГ про результати акредитаційної експертизи освітньої програми.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Результати аналізу матеріалів справи доводять, що університетом забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, яка здійснюється через кураторів, науково-педагогічних працівників, гаранта ОП, працівників відповідних структурних підрозділів університету та через представників органів студентського самоврядування. Саме студентське самоврядування виступає як зв'язуюча ланка між студентом та керівництвом ЗВО та сприяє захисту їх прав та інтересів, вирішенню конфліктних ситуацій та наданням соціальної та інформаційної підтримки. Інформаційна підтримка всіх учасників освітнього процесу реалізовується через публікацію на сайті та в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/tntu.ip/>, <https://www.instagram.com/tntu.edu.ua/>, https://t.me/TNTU_info_bot, https://t.me/TNTU_info_bot) новин про заходи, які відбуваються в ЗВО. Здобувачі підтвердили, що вони забезпечені якісною освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Студенти підтвердили доступність та відкритість керівництва факультету і університету до вирішення проблем студентства. Але на зустрічі зі здобувачами ЕГ виявила недостатню ознайомленість з Положенням про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І. Пулюя. Наведене підтверджує відповідність даному підкритерію.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Здебільшого, це стосується людей з інвалідністю й інших маломобільних груп населення та пов'язано із необхідністю забезпечення відповідних організаційно-технічних вимог до провадження освітнього процесу. В університеті наявні мобільні пандуси, ліфти, поручні для користування сходами, при вході наявна кнопка виклику персоналу та ін. Створено можливість дистанційного навчання за допомогою системи ATutor, яка як і офіційний сайт ТНТУ має додаткові інструменти налаштування для осіб з вадами зору. В ЗВО діє «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення в приміщення ТНТУ імені Івана Пулюя» (https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000213/poriadok_suprovodu.pdf). Для здобувачів освіти, що мають дітей, можлива організація освітнього процесу за індивідуальним графіком. Навчальні корпуси ЗВО відповідають принципу безбар'єрності. Наведене підтверджує відповідність даному підкритерію.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що у Тернопільському національному технічному університеті існує чітка і зрозуміла політика, а також певні процедури вирішення конфліктних ситуацій (регламентуються «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій в ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=568>)), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОПП «Автомобільний транспорт». В навчальних корпусах університету встановлені скриньки довіри для звернень усіх учасників освітнього процесу, у разі надходження такого звернення створюється комісія, яка має провести розслідування та надати письмовий звіт адміністрації університету. Також діє форма зворотного зв'язку (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/feedback>). Учасники освітнього процесу мають змогу звернутись безпосередньо до адміністрації ЗВО відповідно до діючого графіку прийому громадян (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/schedule>). Наведене підтверджує відповідність даному підкритерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Ці процедури регулюються «Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=466>) та «Положенням про організацію освітнього процесу в Тернопільському національному технічному університеті ім. Івана Пулюя» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>). ЕГ у своєму звіті констатує, що ЗВО в

цілому дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Це надає можливість підтвердити відповідність ОПП даному підкритерію.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами аналізу звіту ЕГ встановлено, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Одним із шляхів удосконалення ОПП у ЗВО є опитування (анкетування), під час якого з'ясовується ставлення здобувачів вищої освіти до змісту та наповнення освітньої програми, до якості викладання окремих дисциплін. Задля забезпечення анонімності опитування воно здійснюється на відповідних платформах. Детальні приклади, що підтверджують відповідності ОПП за цим підкритерієм, також наведені у звіті ЕГ.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

За результатами аналізу звіту ЕГ встановлено, що роботодавці на постійній основі залучаються до процесу періодичного перегляду ОПП «Автомобільний транспорт» та інших процедур забезпечення її якості через: надання пропозицій щодо поліпшення якості ОПП; залучення до освітнього процесу в якості викладачів; участь у зустрічах та обговореннях; надання відгуків та рецензій тощо. На зустрічі з ЕГ роботодавці підтвердили, що вони активно долучаються до процесів періодичного перегляду ОП шляхом участі у засіданнях кафедри та робочих групах із забезпечення якості ОП, надають рекомендації та пропозиції щодо удосконалення ОП гаранту та керівництву кафедри як усно, так і письмово на пошту гаранта (levkovmin@tntu.edu.ua), а також у вигляді рецензій. У звіті ЕГ наведено більш детальні приклади залучення роботодавців до обговорення змісту ОПП та його періодичного перегляду, що підтверджує відповідність ОПП «Автомобільний транспорт» даному підкритерію.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

За результатами аналізу звіту ЕГ з'ясовано, що функцію збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників покладено на випускові кафедри, де призначаються відповідальні особи з викладацького складу, які безпосередньо контактують випускниками та відстежують їх кар'єрний шлях, після чого відповідну інформацію заносять у базу даних університету та на сайт кафедри (<https://www.kaf-am.tntu.edu.ua/vipuskniki-kafedri>). На зустрічі з ЕГ випускники підтвердили, що контактують із викладачами кафедри та безпосередньо з гарантом ОП, мають змогу надавати пропозиції щодо покращення ОП, а також засвідчили факт проведення опитування випускників за використанням гугл-форм. Наведена у звіті ЕГ інформація підтверджує відповідність ОПП «Автомобільний транспорт» вимогам даного підкритерію.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи, зокрема звіту ЕГ, встановлено, що система забезпечення якості закладу вищої освіти університету функціонує відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ТНТУ ім. Івана Пулюя (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=463>). Здійснення безперервного моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті покладено на «Відділ забезпечення якості освіти» до основних функціональних обов'язків якого відноситься моніторинг процесів періодичного перегляду освітніх програм, щорічне опитування здобувачів, НПП з питань якості організації освітнього процесу, розробка рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у стратегічному плануванні тощо. ЕГ встановила, що внутрішньою системою якості було виявлено недостатній рівень комунікації з випускниками та врахування їх пропозицій щодо ОП, але на момент проведення акредитаційної експертизи в ЗВО налагоджено зв'язок із випускниками, а випускники на зустрічі з ЕГ були задоволені комунікацією із ЗВО та врахуванням їх побажань. Голова Студенської ради на зустрічі з ЕГ повідомив, що студентське самоврядування бере участь у внутрішній системі якості ЗВО шляхом представництва здобувачів у Вчених радах університету, популяризації анкетувань які проводить ЗВО та розгляді їх результатів. Це повною мірою свідчить про відповідність ОПП «Автомобільний транспорт» вимогам даного підкритерію.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи, зокрема звіту ЕГ, встановлено, що акредитація ОПП є первинною, тому ЕГ враховувала досвід акредитацій інших ОП в ТНТУ. Зокрема, було розширено перелік вибіркової дисциплін, що дозволило поліпшити індивідуальну освітню траєкторію здобувачів, для розширення інформальної та неформальної освіти здобувачі мають змогу проходити курси та проекти на платформі Coursera (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/4582>), відповідно до рекомендації минулих акредитацій в ТНТУ було розроблено та затверджено ряд нормативних документів («Положення про визнання у ТНТУ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті», «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в ТНТУ», «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача ТНТУ» та ін.). Вважаємо, що вимоги даного підкритерію виконуються.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами аналізу матеріалів справи, зокрема звіту ЕГ, встановлено, що в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Підтвердженням формування високого рівня культури якості в ЗВО є успішне проходження університетом сертифікації відповідності системи управління якістю відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 (<http://surl.li/mqmlr>).

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами аналізу матеріалів справи й контенту офіційного сайту ЗВО (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/main>) встановлено, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються «Статутом ТНТУ» (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents/statute>), «Положенням про організацію освітнього процесу в Тернопільському національному технічному університеті ім. І. Пулюя» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>), «Стратегією та концепцією розвитку ТНТУ» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=493>) та іншими документами, які розміщені на офіційному сайті ЗВО (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents>). Усі групи стейкхолдерів на зустрічах з ЕГ підтвердили, що вони ознайомлені зі своїми правами та обов'язками, яких вони дотримуються під час реалізації ОП. Наведене свідчить про відповідність ОПП «Автомобільний транспорт» вимогам даного підкритерію.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

За результатами аналізу матеріалів справи, зокрема звіту ЕГ, встановлено, що усі проєкти освітніх програм розміщуються на офіційному сайті університету на сторінці «Громадські обговорення проєктів освітніх програм» (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/4955>) Фокус-групи стейкхолдерів підтвердили, що долучаються до обговорення проєктів ОП та мають можливість надавати свої зауваження та пропозиції кафедрі чи особисто гаранту, або надсилати їх на електронну пошту гаранта (levkovmin@tntu.edu.ua). Проте, ЕГ встановлено, що зазначена у відомостях самооцінювання форма зворотного зв'язку (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/feedback>) використовується скоріше як скринька довіри та не є формою для надання рекомендацій щодо ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

За результатами аналізу матеріалів справи, зокрема звіту ЕГ, встановлено, що на момент проведення акредитаційної експертизи на офіційному сайті ЗВО та сайті кафедри автомобілів було опубліковано чинну ОП (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/structure/faculties> та <https://www.kaf-am.tntu.edu.ua/kafedra>), силабуси обов'язкових дисциплін на сайті кафедри (<http://surl.li/rwdwl>), усі силабуси вибіркового навчання доступні здобувачам у середовищі ATutor, вкладка «Вибіркові дисципліни» (https://dl.tntu.edu.ua/users/browse_elective.php) та інші документи, які доступні після авторизації у системі електронного навчання, що підтверджено інтерв'юванням фокус-груп та демонстрацією гарантом системи під час резервної зустрічі. Найвні опубліковані документи в повній мірі забезпечують поінформованість стейкхолдерів щодо цілей ОП, змісту ОП, результатів навчання за ОП та компонентів ОП. Таким чином, вимоги підкритерію 9.3 виконуються. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1 Рекомендуємо: 1. Продовжити практику анкетування роботодавців та випускників для отримання конструктивного фідбеку та пропозицій щодо поліпшень розвитку ОП. 2. Надалі удосконалювати методологічні підходи до формування анкет для визначення потреб заінтересованих сторін, що сприятиме кращому розумінню для гаранта та ЗВО їх потреб щодо розвитку діяльності за освітньою програмою. 3. Розширити коло договорів про співпрацю зі стейкхолдерами (профільними підприємствами автомобільного транспорту).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

2 Рекомендуємо: 1. Розширити перелік баз практики для здобувачів ВО, які навчаються за ОПП «Автомобільний транспорт». 2. При погодженні та затвердженні навчальних планів чітко дотримуватися практики "датування" відповідного підпису. 3. Переглянути «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача ТНТУ», щодо мінімальної кількості студентів яким може викладатися вибіркова навчальна дисципліна.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

3 Рекомендуємо: 1. ЗВО рекомендується розвивати міжнародну академічну мобільність здобувачів та практики визнання результатів, здобутих за програмами міжнародної академічної мобільності в межах предметної області ОПП. 2. Забезпечити додаткове роз'яснення здобувачам ВО можливості визнання результатів навчання, які отримані у неформальній та інформальній освіті. 3. Активізувати роботу над впровадженням дуальної форми навчання у рамках ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4 Рекомендуємо: 1. Гаранту ОП постійно контролювати оновлення методичного забезпечення. 2. Активізувати роботу щодо співпраці з міжнародними ЗВО в межах даної ОПП. 3. Розвивати освітні та наукові практики у напрямку інтернаціоналізації в межах предметної області, як пріоритетний вектор розвитку цієї ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

5 Рекомендуємо: 1. Гаранту ОПП, науково-педагогічним працівникам кафедри протягом поточного та наступного навчальних років активізувати роботу щодо інформування здобувачів ВО про критерії оцінювання, а також порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження.

Критерій 6. Людські ресурси

6 Рекомендуємо: 1. В процесі реалізації і оновлення ОП у найближчий час підсилити кадровий склад підрозділів шляхом ширшого залучення до викладання на ОПП професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців. Також рекомендуємо залучати до аудиторних занять вчених із закордонних ЗВО. 2. Збільшити відсоток наукових публікацій у науково-метричних базах, таких як Scopus. 3. Значно розширити кількість підприємств для співпраці, що дасть змогу більш якісно враховувати сучасні тенденції галузі. Розвивати партнерство з цими підприємствами, можливо, створивши програми стажування, проекти спільної діяльності та інші ініціативи, які сприятимуть залученню роботодавців-практиків до викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7 Рекомендуємо: 1. Посилити інформативну підтримку здобувачів, в контексті забезпечення їх обізнаності з нормативними положеннями та інфраструктурою університету. 2. Постійний моніторинг рівня задоволеності умовами для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами щодо доступу до освітнього середовища. 3. Враховуючи динаміку та тенденції розвитку галузі автомобільного транспорту, рекомендуємо постійно оновлювати матеріально-технічну базу, яка використовується для практичних і лабораторних робіт та наукових досліджень.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8 Рекомендуємо: 1. Запровадити дієвий механізм зворотного зв'язку включенням представників здобувачів у засідання кафедри під час розгляду змін до ОП. Зосередити увагу роботодавців та інших стейкхолдерів щодо конкретних пропозицій до змін в ОП при написанні рецензій-відгуків. Ширше долучати представників студентського самоврядування до перегляду ОП. 2. ЗВО постійно моніторити і перевіряти рівень діяльності за ОП із залученням фахівців інших структурних підрозділів (внутрішній аудит), а також органів студентського самоврядування. 3. Гаранту ОП популяризувати серед здобувачів ВО інформацію про можливість внесення пропозиції щодо змісту і структури освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність

9 Рекомендуємо: 1. Більше уваги приділити питанням висвітлення інформації на сайті ЗВО про унікальність даної ОП в аспекті відображення всіх наукових, організаційних, навчально-методичних, міжнародних особливостей її реалізації, досягнень здобувачів та НПП. 2. Узагальнювати та оприлюднювати пропозиції та зауваження стейкхолдерів на проект ОП після завершення кожного громадського обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

РОЙКО ЮРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ